

Przystanek historia

<https://przystanekhistoria.pl/pa2/teksty/105646,Maria-Lesniakowa-Komendantka-Pomocniczej-Sluzby-Wojskowej-Kobiet-1943-1947.html>

Maria Leśniakowa, Komendantka Główna PSWK w latach 1943-1947 (fot. z zasobu AIPN)

BIOGRAM / BIOGRAFIA

Maria Leśniakowa. Komendantka Pomocniczej Służby Wojskowej Kobiet (1943-1947)

OKRES HISTORYCZNY

(1939-1945) II wojna światowa (1945-1948) Pierwsze lata Polski Ludowej

Autor: ANNA MARCINKIEWICZ-KACZMARCZYK

14.02.2024

Po rezygnacji Zofii Leśniowskiej - córki gen. Władysława Sikorskiego - na

Komendantkę Główną Pomocniczej Służby Wojskowej Kobiet wyznaczono Marię Leśniakową, która pełniła tę funkcję do końca funkcjonowania formacji. W chwili objęcia stanowiska miała 38 lat.

Pochodziła z zamożnej rodziny. Jej ojciec, Piotr Emeryk, był przed wybuchem rewolucji bolszewickiej właścicielem kopalni manganu w Gruzji. W 1918 r. powrócił z rodziną do Polski i osiedlił się w Warszawie. Po kilku miesiącach wyjechał do Petersburga, aby odzyskać przynajmniej część utraconego majątku, ale nigdy nie wrócił.

W okresie międzywojennym Maria ukończyła szkołę średnią, a następnie Wyższą Szkołę Handlową w Warszawie. Pracowała w Agencji Telegraficznej PAT, gdzie zajmowała stanowisko kierownicze w dziale administracyjnym. Jednocześnie angażowała się w pracę społeczną, działając w Czerwonym Krzyżu. Była dwukrotnie zamężna. Jej pierwszym mężem był Władysław Czajkowski, a drugim – mjr Jan Leśniak.

**Maria Leśniakowa, Komendantka
Główna PSWK w latach
1943-1947 (fot. z zasobu AIPN)**

Działalność w trakcie wojny

Po wybuchu wojny, od października 1939 r. do lutego 1940 r., działała w konspiracji, następnie przedostała się do Francji, gdzie kontynuowała działalność w Czerwonym Krzyżu. W 1940 r. została ewakuowana na Wyspy Brytyjskie, gdzie najpierw pracowała w Polskiej Misji Katolickiej, a potem została kierowniczką świetlicy w 1. Korpusie Polskim w Szkocji.

Po powołaniu PSWK podjęła tam służbę i od listopada 1942 r. pełniła funkcję zastępczyni Komendantki Głównej, a następnie, od lutego 1943 r. – Komendantki Głównej PSWK.

**Maria Leśniakowa, Komendantka
Główna PSWK w latach
1943-1947 (fot. z zasobu AIPN)**

**Maria Leśniakowa, Komendantka
Główna PSWK w latach
1943-1947 (fot. z zasobu AIPN)**

We wspomnieniach żołnierzy, którzy poznali ją w tym okresie zapisała się jako osoba o dużych zdolnościach

organizacyjnych i silnej osobowości. Jeden z nich napisał, że

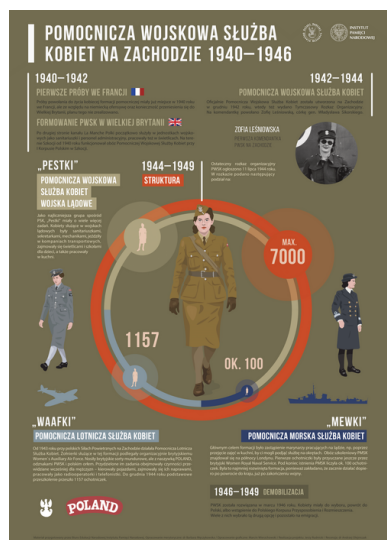
„bezsprzecznie była na owe czasy II wojny światowej zjawiskiem niecodziennym. Utalentowany organizator, o dużej cywilnej odwadze, o umiejętności zjednywania i dobierania sobie ludzi do pracy. Cechował ją silny charakter, ogromna pracowitość, ogromna ambicja i fanatyczny wprost patriotyzm”.

Cechy charakteru, dotychczasowe zaangażowanie w pracy społecznej oraz wysokie oceny przełożonych powodowały, że była najbardziej odpowiednią kandydatką na komendantkę formacji kobiecej.

* * *

W zasobie Archiwum IPN przechowywane są zdjęcia Marii Leśniakowej, Komendantki Głównej PSWK, a także liczne zdjęcia przedstawiające podległe jej oddziały.

Więcej interesujących materiałów na profilu **Archiwum IPN**

Pomocnicza Służba Kobiet w infografikach przygotowanych

przez Biuro Edukacji Narodowej

IPN

**Pomocnicza Służba Kobiet w
infografikach** przygotowanych

przez **Biuro Edukacji Narodowej**

IPN

COFNIJ SIĘ